UDHËZIM
Nr. 1, datë 30.4.2026

PËR PËRCAKTIMIN E STRUKTURËS, KRITERET E PËRZGJEDHJES DHE TRAJNIMIN E PUNONJËSVE TË NJËSISË PËRGJEGJËSE NË SUBJEKTET PRIVATE

Në mbështetje të pikës 13, të nenit 14, të ligjit nr. 96, datë 18.12.2025, "Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve", Inspektori i Përgjithshëm i Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave (ILDKPKI),

UDHËZON:

Përcaktimin e rregullave për miratimin e strukturës, kritereve të përzgjedhjes dhe të trajnimit të punonjësve të njësisë përgjegjëse, e cila regjistron, heton administrativisht dhe shqyrton sinjalizimet, në subjektet private, si më poshtë vijon:

1. Subjektet private, sipas përkufizimit të ligjit për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve, të cilët kanë më shumë se 50 punonjës, si dhe çdo ent me kapital shtetëror apo që është nën kontrollin e subjekteve shtetërore, ngarkohen për të krijuar njësi përgjegjëse për sinjalizimin, për të garantuar funksionimin efektiv të një mekanizmi të brendshëm të dedikuar për raportimin dhe hetimin administrativ të sinjalizimeve të brendshme dhe kërkesës për mbrojtjen e sinjalizuesit.

2. Subjektet private duhet të caktojnë njësinë përgjegjëse, si organ i posaçëm, i përbërë nga një ose më shumë persona, në varësi të numrit të punonjësve të subjektit, të trajnuar posaçërisht në fushën e mbrojtjes së sinjalizuesve, e cila regjistron, heton dhe shqyrton administrativisht sinjalizimet, si dhe shqyrton kërkesat për mbrojtjen e sinjalizuesit nga hakmarrja sipas përcaktimeve të ligjit dhe këtij udhëzimi.

3. Subjektet private pavarësisht nga numri i punonjësve, të cilët ushtrojnë veprimtari në fushat e shërbimeve financiare, të produkteve dhe të tregjeve financiare, të sigurimeve të fondeve të pensionit, të parandalimit të pastrimit të parave e të financimit të terrorizmit, si dhe në çdo fushë tjetër të parashikuar nga aktet e Bashkimit Evropian, ngarkohen për të ngritur njësi përgjegjëse si mekanizëm i brendshëm raportimi për sinjalizimin.

4. Subjektet private dhe njësitë përgjegjëse të krijuara në zbatim të nenit 14, pika 10, të ligjit nr. 96/2025, e rregullojnë marrëdhënien juridike midis tyre nëpërmjet një marrëveshjeje të posaçme me shkrim, në përputhje me kuadrin ligjor në fushën e së drejtës civile. Subjektet private sigurohen që njësia e përbashkët përgjegjëse të garantojë, në çdo rast, respektimin e parimit të konfidencialitetit, të së drejtës për informim dhe detyrimit për të trajtuar çdo rast të sinjalizuar dhe kërkesë për mbrojtje.

5. Subjektet private të cilat kanë 250 ose më shumë punonjës nuk mund të krijojnë një njësi përgjegjëse të përbashkët për trajtimin e sinjalizimit apo kërkesës për mbrojtje.

6. Subjektet private, me qëllim përzgjedhjen e përbërjes së njësisë përgjegjëse, mund të konsultohen me organizatat sindikale ose të punëdhënësve, të lidhura me subjektin, të cilat janë të njohura në përputhje me parashikimet e Kodit të Punës. Subjektet private vlerësojnë mendimin e këtyre të fundit në raport me kapacitetet e tyre të burimeve njerëzore.

7. Subjektet private, të cilat përcaktojnë një palë të tretë të jashtme si njësi përgjegjëse, marrëdhënien juridike midis palëve e rregullojnë me një marrëveshje të posaçme me shkrim, në përputhje me kuadrin ligjor në fushën e së drejtës civile.

8. Subjektet private sigurohen që palët e treta, në ushtrimin e funksioneve të tyre si njësi përgjegjëse, të ofrojnë garancitë e duhura për respektimin e pavarësisë, konfidencialitetit,

mbrojtjes së të dhënave dhe anonimitetit të sinjalizuesit e personave të përfshirë në procesin e sinjalizimit ose të kërkesës për mbrojtje.

9. Subjektet private, të cilat kanë caktuar një palë të tretë si njësi përgjegjëse, nuk përjashtohen nga përgjegjësia për garantimin e funksionimit efektiv të mekanizmit të brendshëm të sinjalizimit, në përputhje me parashikimet e ligjit dhe të këtij udhëzimi.

10. Subjektet private, të cilat janë të organizuara dhe ushtrojnë veprimtarinë në formën e shoqërive të kontrolluara nga shoqëria mëmë, sipas legjislacionit në fuqi për tregtarët dhe shoqëritë tregtare, kjo e fundit mund të hartojë rregulloren për hetimin e sinjalizimit dhe kërkesës për mbrojtje, të zbatueshme edhe për shoqëritë e kontrolluara. Ky parashikim nuk përjashton shoqëritë e kontrolluara nga detyrimi për krijimin e njësisë së tyre përgjegjëse, në kuptim të ligjit dhe të këtij udhëzimi.

11. Njësia përgjegjëse apo pala e tretë e jashtme e ngarkuar me këtë funksion, ka për detyrë:

a) të zbatojë detyrimet e përcaktuara në nenin 15 e vijues të ligjit;

b) të veprojë me ndershmëri, integritet, paanshmëri, efikasitet dhe jashtë çdo ndikimi të padrejtë që mund të pengojë përmbushjen e detyrave të saj në zbatim të ligjit;

c) të pranojë, të regjistrojë dhe të konfirmojë marrjen e sinjalizimit, brenda 7 ditëve nga data e paraqitjes, përveç rasteve kur sinjalizuesi ka kërkuar shprehimisht të mos marrë konfirmim ose kur konfirmimi rrezikon mbrojtjen e identitetit të tij;

ç) të kërkojë informacione dhe dokumente, të urdhërojë inspektime ose analiza, të mbledhë deklarata ose të pyesë persona në dijeni ose rrethanat e çështjes, ose të konsultohet me ekspertë të fushave të ndryshme gjatë procedurës së shqyrtimit, në lidhje me veprimin ose praktikën që bien në fushën e veprimit të ligjit;

d) të kryejë procedurën e hetimit administrativ, të marrë vendim për përfundimin e hetimit administrativ, apo mosfillimin e tij dhe ta dokumentojë atë;

dh) të marrë të gjitha masat për shqyrtimin e hetimit administrativ të kërkesës për mbrojtje të sinjalizuesit;

e) të raportojë mbi përfundimin e hetimit dhe problematikat e evidentuara gjatë procesit të shqyrtimit të hetimit administrativ pranë organeve mbikëqyrëse/drejtuese të subjektit privat;

ë) të ndjekë me përgjegjshmëri sinjalizimin, të informojë sinjalizuesin për ecurinë e tij dhe rezultatin përfundimtar, jo më vonë se 3 muaj nga data e konfirmimit të regjistrimit të sinjalizimit. Ky afat zbatohet edhe në rastet kur konfirmimi nuk është dërguar;

f) të sigurojë që mekanizmat e sinjalizimit të organizohen e të funksionojnë në mënyrë të sigurt, duke garantuar ruajtjen e konfidencialitetit, të identitetit të sinjalizuesit dhe të çdo personi të tretë të përmendur në sinjalizim, si dhe duke parandaluar aksesin e paautorizuar ndaj informacionit të përfshirë në sinjalizim;

g) të sigurojë informacion të qartë e të kuptueshëm për procedurën e sinjalizimit të brendshëm, sinjalizimit të jashtëm pranë ILDKPKI-së apo sinjalizimit publik, përfshirë mënyrën e përdorimit të tyre;

gj) të informojë menjëherë sinjalizuesin jo vetëm për veprimet e ndërmarra ose të parashikuara si ndjekje të mëtejshme, por edhe për arsyetimin përkatës në çdo rast dhe pa qenë nevoja për kërkesë të posaçme nga sinjalizuesi;

h) të marrë masa për ndërgjegjësimin e punonjësve për trajtimin e sinjalizimit nëpërmjet mekanizmave të brendshëm të sinjalizimit, përpara përdorimit të mekanizmave të jashtëm, në rastet kur shkelja mund të trajtohet në mënyrë efektive brenda institucionit dhe kur sinjalizuesi vlerëson se nuk ekziston rrezik hakmarrjeje;

i) të garantojë akses në të gjitha format e sinjalizimit, përfshirë ato verbale, me shkrim ose përmes mjeteve të tjera të njohura të komunikimit;

j) të paraqesë pranë ILDKPKI-së, jo më vonë se data 15 janar e vitit pasardhës, raportin vjetor të konsoliduar për sinjalizimet dhe kërkesat për mbrojtje të marra dhe trajtimin e tyre, sipas

formatit të përcaktuar nga ky i fundit.

12. Subjektet private, në përputhje me aktet e tyre rregullatore, miratojnë rregullore të brendshme për procedurat e hetimit të sinjalizimit dhe masat për mbrojtjen e konfidencialitetit, si dhe përfshijnë funksionet e njësisë përgjegjëse në përshkrimet e punës së punonjësve të caktuar në këto njësi, në përputhje me ligjin dhe këtë udhëzim.

13. Subjektet private kanë detyrimin të sigurojnë kushtet dhe mjetet e nevojshme të punës e të komunikimit për punonjësit e njësisë përgjegjëse, në mënyrë që të ushtrojnë me efektivitet detyrat e tyre. Për palët e treta të jashtme, të caktuara si njësi përgjegjëse, përmbushja e këtij detyrimi rregullohet në marrëveshjen midis palëve.

14. Subjektet private njoftojnë menjëherë me shkrim ILDKPKI-në, për ngritjen e njësisë përgjegjëse, si dhe punonjësin/t apo palën e tretë të jashtme të përzgjedhur për të kryer detyrat e përcaktuara sipas ligjit dhe këtij udhëzimi.

15. Subjektet private mund të caktojnë punonjës zëvendësues për të kryer detyrat sipas pikës 11 të këtij udhëzimi, në rastet kur sinjalizuesi parashtron rrethana për praninë e konfliktit të interesave të punonjësve të njësisë përgjegjëse.

16. Punonjësit e njësisë përgjegjëse, të caktuar sipas pikave 11 dhe 15 të këtij udhëzimi, japin pëlqimin e tyre me shkrim ku pranojnë detyrën e punonjësit të njësisë përgjegjëse.

17. Punonjësi i njësisë përgjegjëse duhet të përmbushë këto kritere:

a) të ketë mbaruar arsimin e lartë në shkencat juridike, shkencat sociale, shkencat ekonomike ose disiplina të tjera që lidhen me fushën e veprimtarisë së subjektit privat;

b) të ketë vjetërsi në profesion/punë jo më pak se 2 vjet;

c) të mos jetë dënuar me vendim të formës së prerë për kryerjen e një vepre penale;

ç) të ketë njohuri mbi ligjin e sinjalizimit, Kodin e Procedurave Administrative, si dhe ligjin për parandalimin e konfliktit të interesave;

d) të gëzojë integritet të lartë profesional;

dh) të mos ketë marrë masa disiplinore në tre vitet e fundit.

18. Në rastet e lëvizjes, largimit nga funksioni/detyra e punonjësve të njësisë përgjegjëse apo ndërprerjes së marrëdhënieve të punës, ndërmjet subjektit privat dhe punonjësit të njësisë përgjegjëse, njoftohet menjëherë ILDKPKI-ja. Subjekti privat merr masat e nevojshme për të zëvendësuar brenda 7 ditëve punonjësin e larguar të njësisë përgjegjëse, duke zbatuar kriteret e përcaktuara në këtë udhëzim.

19. Punonjësi i njësisë përgjegjëse mund të largohet nga detyra e anëtarit të njësisë përgjegjëse, në rastet kur:

a) jep dorëheqjen me shkrim;

b) dënohet me vendim gjyqësor të formës së prerë;

c) me vendim gjyqësor të formës së prerë deklarohet i paaftë për të vepruar;

ç) kryen shkelje të rëndë të legjislacionit që rregullon sinjalizimin;

d) përfundon marrëdhënia e punës sipas parashikimeve të Kodit të Punës;

dh) nuk paraqitet në punë pa shkaqe të justifikuara për më shumë se 3 muaj.

20. Në rast se subjektet private vendosin të caktojnë si njësi përgjegjëse një palë të tretë të jashtme, kjo e fundit duhet të përmbushë këto kritere:

a) të jetë person fizik ose juridik që ushtron aktivitet në fushën e auditimit, kontabilitetit apo avokatisë, dhe të jetë i licencuar për ushtrimin e këtij aktiviteti sipas legjislacionit në fuqi;

b) të ketë vjetërsi në ushtrimin e këtij aktiviteti jo më pak se 2 vjet;

c) të mos jetë dënuar me vendim të formës së prerë për kryerjen e një vepre penale;

ç) të ketë njohuri mbi ligjin e sinjalizimit, Kodin e Procedurave Administrative, si dhe ligjin për parandalimin e konfliktit të interesave;

d) të gëzojë integritet të lartë profesional.

21. Punonjësi apo pala e tretë e jashtme, e ngarkuar me trajtimin e sinjalizimit dhe kërkesës

për mbrojtje, në cilësinë e njësisë përgjegjëse, gëzon pavarësi në ushtrimin e kompetencave të tyre, veçanërisht në rastet kur sinjalizimi lidhet me veprimtarinë e punëdhënësit.

22. Punonjësi i autorizuar për regjistrimin dhe hetimin administrativ të sinjalizimit apo kërkesës për mbrojtje, gëzon të drejtën e mbrojtjes sipas këtij ligji nëse bëhet objekt i veprimeve hakmarrëse për shkak të ushtrimit të detyrës.

23. Nëse sinjalizimi apo kërkesa për mbrojtje është marrë nga një person që nuk është i autorizuar për të vepruar sipas ligjit, ky i fundit ka detyrimin ta përcjellë pa vonesë sinjalizimin apo kërkesën për mbrojtje pranë punonjësit të njësisë përgjegjëse ose pranë autoritetit kompetent, duke ruajtur identitetin e sinjalizuesit dhe të çdo informacioni, që mund ta zbulojë atë.

24. Punonjësit e njësisë përgjegjëse në subjektet private apo pala e tretë e jashtme, e angazhuar në përputhje me parashikimet e këtij udhëzimi, i nënshtrohen trajnimit të detyrueshëm për zbatimin e detyrave dhe përgjegjësive sipas ligjit dhe akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij, sipas kalendarit të trajnimeve të njoftuar paraprakisht nga ILDKPKI-ja.

25. ILDKPKI-ja krijon dhe mban të përditësuar Regjistrin Kombëtar të Njësive Përgjegjëse në subjektet private, në zbatim të ligjit nr. 96/2025, “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”.

26. Ngarkohen subjektet private sipas përcaktimit të bërë në ligjin nr. 96, datë 18.12.2025, “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”, për zbatimin e këtij udhëzimi.

27. Mosrespektimi i këtij udhëzimi përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë sipas nenit 27, të ligjit nr. 96/2025, “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”.

28. Subjektet private caktojnë punonjësit e njësisë përgjegjëse apo palën e tretë të jashtme të ngarkuar për këtë qëllim, brenda 2 muajve nga hyrja në fuqi e këtij udhëzimi dhe njoftojnë me shkrim ILDKPKI-në për krijimin e njësisë përgjegjëse, së bashku me kontaktet e personave përgjegjës.

29. Subjektet private miratojnë, brenda 6 muajve nga data e hyrjes në fuqi të ligjit nr. 96, datë 18.12.2025, “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”, aktet e parashikuara në pikën 12 të këtij udhëzimi.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

INSPEKTOR I PËRGJITHSHËM
Evgjeni Bashari